

VPRAŠANJE

Pred meseci je izšel pri Mladinski knjigi roman letošnjega Nobelovega nagrajenca Aleksandra Solženicina Prvi krog. Zaradi znanih kulturno-političnih okoliščin je roman zbudil izredno pozornost tudi pri slovenskih bralcih. Prva izdaja je bila razprodana v razmeroma kratkem času in zdaj je na našem knjižnem trgu že drugi natis, kar je tudi za naše kulturne razmere kaj redek pojav. V takó imenovanih kulturnih krogih pa se vztrajno širi glas, da je prevod zelo, zelo slab, čestokrat nerazumljiv in celo v nasprotju s stavkom avtorjevega pripovedovanja in pisanja. Opravka imamo tedaj z dvema dejstvoma: doslej se še ni pojavila nobena strokovna ocena prevoda; tisti pa, ki so knjigo brali, z bolj ali manj ostrimi besedami obsojajo prevod in s tem prevajalčevo delo. Obe ti dve dejstvi sta zelo značilni za duhovne razmere v naši kulturni pokrajini, saj se z njima kar dvakrat uresničuje krivičnost kot temeljna duhovna opredelitev. Če je prevod dober, stilno in vsebinsko v soglasju z originalom, upošteva je pri tem resnico, da noben, še

takó dober prevod ni in ne more biti adekvaten originalu, potem bralci klevetajo prevajalca in blatijo njegovo prevajalsko ime. Če pa je prevod slab in zanikrn, potem je bila storjena krivica pisatelju, saj ga slovenski bralec ne spoznava v pravi podobi. Zdaj pa se moramo vprašati, kje je strokovna kritika? Navsezadnje je Aleksander Solženicin v sodobni ruski in svetovni literaturi avtor, za katerega nam ne more biti vseeno, ali objavljamo njegovo prozo v popačeni in izmaličeni obliki in podobi. Zelo radi se hvalimo, da smo Slovenci narod mojstrskih prevajalcev, da je naš slovenski jezik sijajen medij za prevajanje, da tuja leposlovna umetnost v našem jezikovnem in besednem svetu prav ničesar ne izgubi itd. Kako se je tedaj mogel izmuzniti prevod dela Aleksandra Solženicina strokovnemu pregledu in oceni? Mar sodobni bralec ni vreden strokovnega opozorila, da ima v rokah dober ali slab prevod? Molk strokovnih ocenjevalcev ob prevodu Solženicinovega Prvega kroga tedaj vsekakor ni niti spodbuden niti koristen.

scd

Pismo uredništvu

Dragi tovariš Zlobec! Motite se, nimam nobenega novega načrta za ustanovitev nekakšne »revolucionarne morale«. Sploh se zdi, da bi oba zašla v težave, če bi hotela razložiti temeljno, vseodrejaljočo »moralo« svojega početja. Tam, kjer se začne ta velikanska reč, se pisanje pravzaprav neha, saj je pisanje, ki je razlaganje morale, prejkoslej obsojeno na položaj evangelične parafraze. Prav tako bi vas rad opozoril, da vas tako imenovano »komparativno« gledanje na stvari (saj nekako trdite, da sem primerjal Segala in Hladnika) pripelje pravzaprav spet k nekim moraličnim vprašanjem, o ka-

terih, tako se zdi, ne moreva razviti nobene posebno odrešujoče teorije. Namreč — vzporejanje mojega sodelovanja v komisiji za pregled filmov in nekega esejističnega zapisa (v Delu, 20. februarja) — je spet nekakšna pridiga za moralo. Moje sodelovanje v omenjeni komisiji ni eden mojih naj-srečnejših trenutkov in prav verjetno tudi ni bilo bogvekako družbeno koristno. Tam sem podal nekakšno analizo filma Maškarada, nato pa sem se zanimal, če ima tako imenovana pozitivna zakonodaja kaj zoper posamezne prizore v filmu. Pojasnili so mi, da je temu tako. Menil sem: če sem